

Mondiaal Basis Inkomen

'Voordracht voor Nedworc'

8 Januari 2019

Thera A. J. M. van Osch, economist

Open Academy of Caring Economics

Vellarsweg 2

47625 Kevelaer – Wetten

Germany

www.caring-economics-academy.com

INHOUDSOPGAVE

1. Concept
2. Denkers over basisinkomen (humanisten, verlichtingsfilosofen, utopisch socialisten, liberale socialisten, liberale economen, neo-keynesianen, feministen)
3. Debat in Nederland (korte snap-shot)
4. Cash transfers en Basisinkomen
5. Voorbeelden van cash transfers als ontwikkelingshulp
6. Creëren van basisinkomen met de care-coin

1. CONCEPT BASISINKOMEN

AOW?

- ◆ Gegarandeerd inkomen
- ◆ Individueel (niet op basis van gezin)
- ◆ Voor iedereen: Hetzelfde bedrag voor ieder (los van overige inkomsten of vermogen)
- ◆ Onvoorwaardelijk, een recht zonder inkomenstoets of sollicitatie-verplichting... Je hoeft er niets voor te doen
- ◆ Je bent vrij het te besteden naar eigen goeddunken
- ◆ Periodieke betalingen (bijv. maandelijks)
- ◆ Vertrouwen, geen betutteling.

2.1. DENKERS OVER BASISINKOMEN

Humanisten van de 16e eeuw:

◆ **Thomas More (1478-1535)**: *Utopia* (Louvain, 1516): “... provide everyone with some means of livelihood, so that nobody’s under the frightful necessity of becoming, first a thief, and then a corpse.”

◆ **Juan Luis Vives (1492-1540)**: *Subventione Pauperum* (hulp aan de armen, Brugge, 1526), proposal to municipality of Brugge to secure a subsistence minimum to all its residents.

2.2. DENKERS OVER BASISINKOMEN

Filosofen van de Verlichting (17e en 18e eeuw)

- ◆ Charles de Montesquieu (1689-1755): *L'Esprit des Lois* (Paris, 1748): “The State owes all its citizens a secure subsistence, food, suitable clothes and a way of life that does not damage their health’
- ◆ Nicolas de Condorcet (1743-1794): *Esquisse d'un tableau historique des progrès de l'esprit humain* (Paris, 1795): Designer of social insurance system

2.3. DENKERS OVER BASISINKOMEN

Utopische socialisten van de 18e eeuw

- ◆ **Thomas Paine (1737-1809)**: De aarde is collectief eigendom van de mensheid. Grondbezitters zijn grondrente schuldig aan de gemeenschap proportioneel met hun grondbezit. De gaat in een fonds waaruit elke volwassene een vast bedrag per jaar ontvangt ter compensatie voor haar of zijn natuurlijk erfrecht.
- ◆ **Charles Fourier (1772-1837)**: Oorzaak van social conflict is niet ongelijkheid, maar armoede. Zijn utopische maatschappij voorziet daarom in een ‘sociaal minimum’ (een jaarlijks inkomen en voedsel, kleding en overlevingsmiddelen) voor elk lid van de gemeenschap, zelfs als ze onwillig of onbekwaam waren om te werken.

2.4. DENKERS OVER BASISINKOMEN

Liberale socialisten:

Burgerschapsdividend (reguliere betalingen) over opbrengsten uit bezit (common goods) van staat of bedrijfsleven (eigendom staat niet ter discussie, maar opbrengst uit eigendom moet eerlijk verdeeld worden):

- ◆ **Joseph Charlier (1816-1896)**: Iedere burger heeft onvoorwaardelijke recht op een betaling (per jaar of maand), zijnde een territoriaal dividend op basis van de intrestwaarde van alle onroerende goederen.

2.5. DENKERS OVER BASISINKOMEN

Liberale Economen van de 20^e eeuw

- ◆ 20e eeuw debatten in UK en USA over “Citizen's dividend”, “Social dividend”, “State bonus” (reguliere betaling aan burgers om te delen in de techn./econ. vooruitgang)
- ◆ Milton Friedman (1912-2006): Versimpeling van sociale wetgeving d.m.v. negatieve inkomstenbelasting
- ◆ James Tobin (1918-2002), John Kenneth Galbraith (1908-2006) e.a. liberale economen pleidooi voor een gegarandeerd minimum inkomen: Petitie voor een systeem van inkomensgarantie (1968) (In 1969 komt Nixon met een Family Assistance Plan met een gegarandeerd inkomen en aanvullingen. Plan wordt in 1972 definitief weggestemd)

2.6. DENKERS OVER BASISINKOMEN

Neo-keynesiaans globalisme:

Pieter Kooistra (1922-1998): Mondiaal Plan Basisinkomen: Elk huishouden krijgt een tegoed van 250 UNO-Dollars, alleen voor consumptief gebruik. Ze bestellen hun producten bij de bedrijven, zodat deze productie kunnen plannen en een gegarandeerde afzet hebben.

De extra stroom geld die op gang komt is daardoor altijd in evenwicht met de reële economie (**MV=PT**).

Fischervergelijking (money stijgt met UNO-Tegoed. Trade stijgt evenredig met bestellingen goederen. Per definitie geen inflatie. Wel economisch groei = soort Keynesiaans multiplier effect; niet indirect door overheidsinvesteringen, maar direct door stijging effectieve vraag)

2.7. DENKERS OVER BASISINKOMEN

Feministische benadering vanuit mensenrechten en gender

Patricia Schultz: “*Universal basic income in a feminist perspective and gender analysis*” (Geneva, 2017): UBI koppelt sociale zekerheid los van betaalde arbeid. Huidige sociale zekerheid leidt tot structurele gender ongelijkheid:

- ◆ Sociale zekerheidssystemen ↔ formeel betaald werk.
- ◆ Vrouwen: meer informeel, onbetaald en zzp werk, ↔ niet verbonden met sociale zekerheid (ook steeds meer mannen)
- ◆ Vrouwen met job bouwen minder sociale zekerheid op: pay-gap, glass ceiling, minder bedrijfskrediet, etc.

Conclusie: Vrouwen minder beschermd door sociale zekerheidssystemen, minder financiële autonomie, minder pensioenopbouw, meer kans op armoedeval.

UBI verbindt economische zekerheid met mensenrechten, incl. gendergelijkheid. Vergroot vrijheid van keuze, autonomie van vrouwen, gender gelijkheid, sociale rechtvaardigheid, en menselijke waardigheid om in eigen behoeftes te voorzien. UBI garandeert **economische zekerheid als basisrecht** voor zowel vrouwen als mannen.

3. DEBAT IN NEDERLAND

- ◆ **J.P. Kuiper, 1976:** Zwengelde discussie aan over ontkoppeling van werk en inkomen; en voor een gewaarborgd inkomen voor iedereen
- ◆ **PPR-1982;** *Basisinkomen: over arbeidsethos, inkomen en emancipatie*
- ◆ **FNV-Voedingsbond, jaren 1970-80:** Voorzitter Cees Schelling en (vanaf 1984) Greetje Lubbi pleitten voor basisinkomen: *Maak band tussen arbeid en inkomen losser met een gegarandeerd minimum inkomen voor iedereen.*
- ◆ **Landelijk Beraad Uitkeringsgerechtigden: 1985:** geïndividualiseerd basisinkomen van 1500 gulden per maand.
- ◆ **Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), 1985:** *‘Waarborgen voor zekerheid: een nieuw stelsel van sociale zekerheid in hoofdlijnen’:* basisinkomen van 450 gulden voor iedereen tussen 18 en 65 jaar, en geleidelijke uitbreiding naar een een grondwettelijk verankerd minimuminkomen, als antwoord op jobless growth en stijgende werkloosheid.
- ◆ **1991: Vereniging Basisinkomen;** lid van Basic Income Earth Network (BIEN)
- ◆ **Diverse initiatieven,** zoals **Werkgroep basisinkomen Fryslan (2015);** Stichting voor de Zorgeconomie (2016), paradigma shift in economisch denken); **FNV** opent het debat over basisinkomen opnieuw in december 2018

3.1. DEBAT IN PRAKTIJK EN EXPERIMENTEN

- ✘ **Nederland:** AOW, Kinderbijslag, Heffingskorting (verkapt basisinkomen). Vanaf 2015 interesse en experimenten bij diverse gemeentes
- ✘ **Canada en USA:** Vanaf jaren 70 diverse academische experimenten
- ✘ **Alaska:** Vanaf 1981 krijgen inwoners van Alaska jaarlijks een dividend van circa \$1000 gefinancierd uit 25% van de olieopbrengsten
- ✘ **Finland:** UBI van Euro 560/maand aan 2,000 mensen (25-58 jaar), ter vervanging van werkloosheidsuitkering van hetzelfde bedrag. Doel: Evaluatie van effect van UBI op werkgelegenheid.

3.2. DISCUSSIE PUNTEN IN DEBAT

- ◆ **Is het betaalbaar?** (verkeerde vraag. Het betaalt zichzelf terug via verhoging van effectieve vraag)
- ◆ **Is het ter vervanging van bestaande sociale voorzieningen?** (het is een basis waarop andere voorzieningen kunnen rusten – bijv. AOW-pensioenopbouw-levensverzekering. Huidig sociaal stelsel wordt al afgebouwd, omdat de arbeidsmarkt verandert; jobless growth, flexibilisering, ZZPers, migratie en internationalisering van arbeid, etc. waardoor velen buiten de boot vallen)
- ◆ **Gaan mensen minder werken? Wie wil nog de ‘dirty’ jobs doen?** (werk wordt anders, meer vrije keuze, nuttige ‘dirty’ jobs worden beter betaald, keuze voor onbetaald werk, hobbies etc. wordt groter)
- ◆ **Worden vrouwen weer teruggestuurd naar het aanrecht?** Keuze vrijheid van vrouwen neemt toe; financiële onafhankelijkheid van echtgenoot zal onderhandelingspositie van vrouwen over verdeling van onbetaalde arbeid versterken.

4.1. VOORDELEN VAN CASH TRANSFERS

Cash transfers als ontwikkelingshulp:

- ◆ Direct antwoord op armoede of noodsituaties;
- ◆ Erkenning van diversiteit van behoeftes;
- ◆ Vrijheid van besteding;
- ◆ Bevordering van lokale economie en markten;
- ◆ Gelijke behandeling;
- ◆ Vrijheid om te werken (betaald of onbetaald);
- ◆ Vertrouwen in doelgroepen;
- ◆ Erkenning van menselijke waardigheid om zelf te voorzien in basisbehoeftes en problemen op te lossen;
- ◆ Empowerment van mensen in armoede of nood;
- ◆ Minder hulpverleners; minder overhead.

4.2. CASH TRANSFERS & BASISINKOMEN

Cash transfers zijn niet per definitie basisinkomen:

Conditional cash-transfers	Unconditional cash transfers (UCTs)
Niet voor iedereen: Bijvoorbeeld alleen voor kwetsbare groepen (ouderen, vrouwen, mensen met handicap). Bedrag kan variëren.	Voor iedereen, (vaak binnen bepaalde doelgroepen, bijv. vluchtelingen) hetzelfde bedrag aan iedereen, zonder onderscheid te maken (man/vrouw)
Verstrekt onder voorwaarde: Bijv. Dat kinderen naar school gaan	Geld kan naar eigen inzicht besteed worden
Kan regulier verstrekt worden (per week, maand, kwartaal), voor korte of lange tijd, of als bedrag ineens	Als het <u>regulier verstrekt</u> wordt en <u>basisbehoeften</u> kan dekken, is het een vorm van basisinkomen. Het kan ook op andere wijze verstrekt worden.
Meestal afhankelijk van donoren of tijdelijk beleid van overheid. Niet als recht vastgelegd.	Meestal afhankelijk van donoren of tijdelijk beleid van overheid. Niet als recht vastgelegd.
Doordat de cash-transfers geconditioneerd zijn, kan men effecten niet vergelijken met basisinkomen.	Effecten van UCTs zijn vergelijkbaar met effecten van basisinkomen.

5. VOORBEELDEN

5.1. Basic Income Grant Namibia

5.2. Experiment UBI Uganda

5.3. Voorbeelden Conditional Cash Transfer (Mexico, Peru)

5.4. Voorbeelden Unconditional Cash Transfer (Uganda, Kenya)

5.5. Voorbeeld Syrische vluchtelingen

5.6. Effecten van directe cash transfers

5.1. VOORBEELD: BASIC INCOME GRANT (BIG) NAMIBIE; 100% UBI-PROJECT

5.1. VOORBEELD: **BIG-PROJECT NAMIBIE**

Een daadwerkelijk UBI project: Namibian Basic Income Grant (BIG), een 2-jarig pilot project dat officieel in 2009 eindigde. Doel was het dekken van primaire kosten voor levensonderhoud. De effecten overtroffen de verwachtingen. De uitfasering van de pilot duurde tot 2014 tegen een (lagere) overbruggingstoelage.

Ondanks succes, en ondanks dat het betaalbaar was om het BIG-pilot-project nationaal uit te rollen, heeft politieke en ideologische polarisatie in 2014 geleid tot het besluit van stopzetting.

Bronnen:

Basic Income Grant Namibia: <http://www.bignam.org/>

Basic Income Earth Network: <http://www.basicincome.org/bien/>

Sabine KLOCKE-DAFFA, 2017: **Contested claims to social welfare: Basic income grants in Namibia.** *University of Tübingen. In: 2017 SOZIALPOLITIK.CH VOL. 2/2017 – ARTICLE 2.3*

5.1. VOORBEELD: PILOT BASISINKOMEN NAMIBIE

Basic Income Grant (BIG) pilot project in de regio Otjivero-Omitara (100 km. van Windhoek). Van 1 Jan. 2008 t/m 31 Dec. 2009 ontvingen alle inwoners*) N\$100/maand (circa US\$ 12,50 in 2008) per persoon zonder enige voorwaarden. De regio boekte vooruitgang op alle MDGs.

- ◆ Na 6 maanden: ondergewicht van kinderen gedaald van 42% naar 17%.
- ◆ Dubbele aantal ouders kon schoolgeld en schooluniformen betalen. Scholen kochten meer en betere materialen dankzij stijgende inkomsten. Onderwijsdeelname steeg van 60-70% naar 100%
- ◆ Drop-out % van kinderen op school daalde van 30-40% tot 5%.
- ◆ Inkomsten van de lokale medische kliniek vervijfvoudigde omdat meer mensen de kosten van een consult (N\$4,-) konden betalen.
- ◆ Autonomie van vrouwen en gendergelijkheid stegen;
- ◆ Armoede gerelateerde criminaliteit (diefstal, illegale jacht) daalde 36%
- ◆ Economische activiteit steeg door start-ups van bedrijfjes, toename effectieve vraag op lokale markt wegens toegenomen koopkracht, meer werkgelegenheid

*) Behalve inwoners boven de 60 jaar die al sociale uitkering ontvingen.

5.2. VOORBEELD: EXPERIMENT UBI UGANDA

Uganda: 'Eight' is een ontwikkelingsorganisatie (België) die experimenteert met basis inkomen in het dorpje **Busibi** in West Uganda (58 volwassenen, 88 kinderen). Project startte in januari 2017 en duurt 2 jaar.

Individuele geldoverdracht via mobiele telefoon zonder voorwaarden:

Volwassenen UGX 60.000 (= Euro 16/maand)

Kinderen UGX 30.000 (via moeders = Euro 8/maand).

Wekelijkse documentaire; effecten meeting door Universiteit van Gent.

Na 1 jaar:

- ◆ Honger gedaald met 42%
- ◆ Investerings in onderwijs gestegen met 18%
- ◆ Investerings in gezondheidszorg gestegen met 30%
- ◆ Besparingen gestegen met 48%

Zie: <http://www.eight.world>

5.3. VOORBEELDEN **CONDITIONAL CASH TRANSFERS**

- ✘ **Mexico:** “Oportunidades” cash-transfers an arme gezinnen om kinderen in school te houden (vanaf \$10/mnd. voor lagere school tot \$ 66 voor middelbare school). Gezien hoge dropout voor meisjes, **is cash-transfer hoger als extra stimulans om meisjes in school te houden. Zeer positief effect op gezondheid en onderwijsniveau van kinderen.**
- ✘ **Peru:** cash transfers aan arme vrouwen (zwanger of met kinderen onder de 5 jaar), onder voorwaarde dat ze regelmatig naar de kliniek komen voor controle van de groei en gezondheid van hun kinderen. Groeicurves van baby's verbeterden, en ondervoeding van kinderen onder de 5 jaar daalde van 28% naar 13% in 8 jaar.

5.4. VOORBEELDEN UNCONDITIONAL CASH TRANSFERS

- ◆ **Uganda:** Min. of Gender, Labour and Social Development: Social Assistance Grants for Empowerment (SAGE) = voor doelgroep van ouderen, HIV+ weduwen met kinderen, mensen met handicap, e.a. kwetsbare personen UGX 25.000 (\$7/mnd). Minimaal bedrag, maximaal effect.
- ◆ **Kenya:** ‘GiveDirectly’ (USA-NGO): grootste UBI experiment om bewijs te leveren dat de armste bevolking het best geholpen is met ongeconditioneerde cash-transfers.

Testen van 4 modellen in circa 200 dorpen voor effecten op:

- a) Economische status (inkomen, bezit, levensstandaard);
- b) Tijdbesteding (werk, onderwijs, vrije tijd, vrijwilligerswerk);
- c) Risico-gedrag (migratie, ondernemerschap);
- d) gender (empowerment van vrouwen);
- e) Aspiraties en levensvisie.

In het dorpje Makange (100 inwoners, 12 jaar \$22/maand) was armoede in 10 maanden volledig verdwenen. Geld besteed aan 3 categorieën:

- 1) Dagelijkse behoeften (voedsel, onderwijs, gezondheid);
- 2) Besparingen;
- 3) Opzet van een bedrijfje.

5.5. VOORBEELD SYRISCHE VLUCHTELINGEN

Syrische vluchtelingen (87.700) in Libanon: **Unconditional Cash Transfer (+ \$107/month)** voor winter 2013/14:

- Geld uitgegeven aan drinkwater, voedsel, verwarming, winterkleden, and school voor kinderen
- Geen geld uitgegeven aan alcohol en tabak
- Geen geld afgeperst door locale elites of extremistische groepen
- Huiselijke relaties verbeterd;
- Kinderarbeid afgenomen.

https://www.rescue.org/sites/default/files/document/631/emergency_economic_evaluation_report-lebanon2014.pdf

5.6. EFFECTEN VAN DIRECTE CASH TRANSFERS

Wereld Bank:

Argumenten dat ontwikkelingshulp in de vorm van directe geldoverdrachten leiden tot toename van genotmiddelen (alcohol en tabak) zijn ongefundeerd.

Op basis van 30 studies in Latijns Amerika, Afrika en Azië concludeert de Wereld Bank dat directe geldoverdrachten (vrijwel zonder uitzondering) geen significante impact hebben op het gebruik van genotmiddelen, dan wel een significante negatieve impact (consumptie van alcohol en tabak neemt eerder af dan toe).

David K. Evans, Anna Popova (2014): Cash Transfers and Temptation Goods; A Review of Global Evidence. The World Bank (Policy Research Working Paper 6886), May 2014.

6. CREËREN VAN BASISINKOMEN MET DE CARE-COIN

- ◆ Elk jaar stijgt het geld in omloop gemiddeld met 11,5% wegens geldcreatie door banken **uit het niets**.
- ◆ Banken verstrekken leningen en krediet aan hen die **garanties** kunnen bieden voor terugbetaling
- ◆ Basisinkomen geeft **recht op sociaaleconomische zekerheid** aan iedereen. Het leidt tot capaciteitsontwikkeling, empowerment en vrijheid van mensen (human capital & human capability). Het vergroot de effectieve vraag, en de economische bedrijvigheid. Het is een waardevolle bijdrage aan sociale duurzaamheid van de samenleving en is belangrijker dan individuele garanties tot terugbetaling. **Dit rechtvaardigt het creëren van cryptogeld (de care-coin) uit het niets voor basisinkomen.**

BANKS

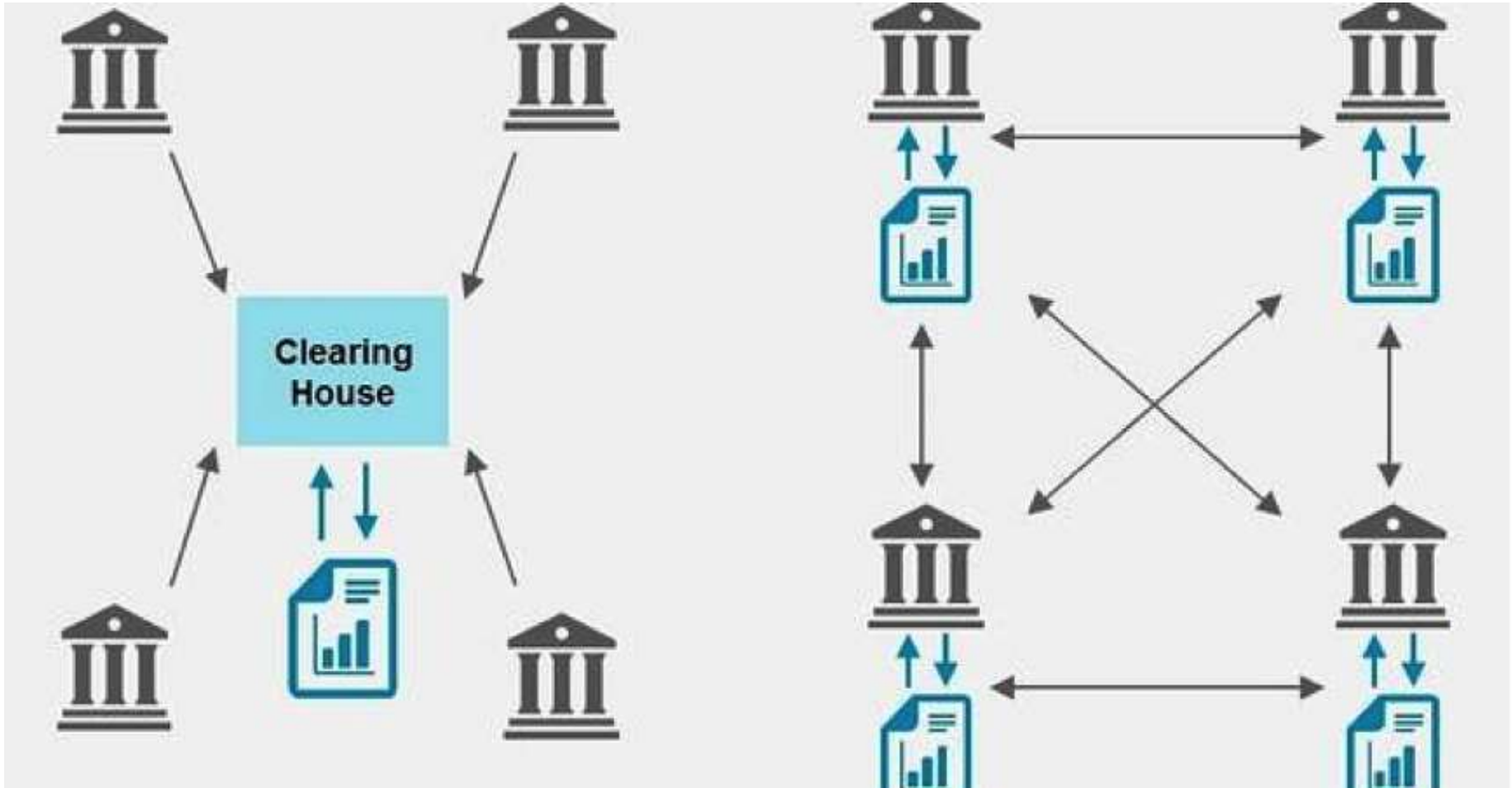
- ✘ Create money out of nothing for those who have collateral (loans for owners of properties)
- ✘ Excludes the unpaid economy
- ✘ Exclusive (discrimination of majorities – women, poor people without collateral)
- ✘ Creates debts, pushing for creation of financial capital (for amortization and interest)
- ✘ Centralized control by the banks
- ✘ High costs for international transfers

CARE COIN

- ✘ Create crypto-currency out of nothing for anyone (gift as a medium of exchange)
- ✘ Includes the unpaid care-economy
- ✘ Inclusive (phased expansion, starting with the poorest)
- ✘ Creates human capital (nutrition, health, education) and capability (freedom of choice)
- ✘ Decentralized control of transfers through the block-chain
- ✘ No costs for international transfers

BANKS CREATE NEW MONEY JUST BY PUTTING A DIGITAL AMOUNT ON THE ACCOUNT OF THE BORROWERS
11.5% OF THE MONEY IN CIRCULATION IS CREATED EACH YEAR BY THE BANKS

GECENTRALISEERD VS GEDECENTRALISEERD TRANSACTION REGISTER

CRYPTOGELD

Cryptogeld (ofwel cryptocurrency of cryptovaluta) is een alternatieve digitale munteenheid, gebaseerd op cryptografie (versleutelingssystemen). De Bitcoin was de eerste cryptocurrency; de laatste jaren zijn er veel crypto-currencies bijgekomen.

Kenmerken van cryptogeld:

- ◆ Bestaat alleen digitaal;
- ◆ Staat los van de centrale banken;
- ◆ Gebruikt de technologie van de BlockChain, waardoor falsificatie van geld, fraude, misbruik van creditcards, e.d. praktisch onmogelijk is
- ◆ Heeft geen internationale bank- en transferkosten
- ◆ Is ideaal voor internationale geldtransacties en e-commerce

VOORDELEN VAN CRYPTOGEELD TRANSFERS

Open Academy of Caring Economics wil Care-Coin (= nieuwe cryptomunt) lanceren voor het verstrekken van UBI aan de armsten in de wereld.

Waarom cryptogeld?

- ◆ Meer dan 2 miljard mensen in de wereld hebben geen bankrekening. I.t.t. banken kan iedereen **zonder enige voorwaarden** een cryptogeld rekening openen, en hierop internationale betalingen ontvangen en uitgaven doen;
- ◆ In landen met een onstabiel of problematisch banksysteem, biedt een cryptogeldrekening uitkomst;
- ◆ Cash transfers met Western Union, Moneygram, Ria, etc. zijn duur en risicovol;
- ◆ Met cryptogeld zijn internationale transfers efficiënter, zonder tussenkomst van banken en zonder transferkosten;
- ◆ Mobiele telefoons in ontwikkelingslanden worden in grote mate gebruikt voor geldtransacties. Vaak moeten ze daarvoor hoge service kosten betalen. Met crypto-geld kunnen ze die service kosten uitsparen, en hebben ze meer zekerheid.
- ◆ Cryptogeld is mondiaal geld en overal toegankelijk waar toegang is tot internet.

HOE CREEER JE CRYPTOOGELD?

- ◆ Iedereen kan een cryptomunt creëren door een eigen blockchain te bouwen, of door gebruik te maken van een bestaande blockchain en deze te veranderen voor de nieuwe munt, of simpelweg een WalletBuilder te zoeken die de munt kan creëren.
- ◆ Het moeilijke is om een digitaal ruilmiddel te creëren dat een breed gedragen vertrouwen heeft (bijv. LETS-systeem, maar dan digitaal)
- ◆ Zichtbaar maken van de waarde van de Care-Coin in termen van armoedebestrijding en maatschappelijke ontwikkeling: waarde tonen van toenemende mogelijkheden van mensen om hun mensenrechten te benutten, en hun capaciteiten te ontwikkelen voor productieve deelname aan de samenleving.

HOEVEEL CARE-COINS ZIJN NODIG?

Aantal mensen in extreme armoede: 595.000.000 (Dec. 2018).

Een basisinkomen van Euro 20,- per persoon, per maand lost de armoede volledig op. Dit kost 142,8 miljard Euro per jaar (=0,29% van het BNP van OECD-DAC-landen).

Huidige ODA is 146,6 miljard Euro (=0,31% BNP)

Gefaseerde uitvoering: verkoop van care-coins aan donoren, regeringen, die snel armoede willen bestrijden.

Zorgen voor mobiele telefoons en training gebruik care-coins – dorp-voor-dorp – sloppenwijk-voor-sloppenwijk

Creëren van platform voor M&E, inclusief foto's en videos van de deelnemende gemeenschappen.